

НОВА КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ – ШЛЯХ ДО ВИХОДУ З КРИЗИ

Якою хоче бачити свою Вітчизну — Україну звичайний її громадянин? Ясна річ, суверенною і незалежною. Обов'язково правовою і демократичною. Бажано економічно міцною із заможним населенням, політично стабільною і спокійною. Чи відповідає проект Конституції України, розроблений Конституційною комісією, цим вимогам і сподіванням? Думаю, що відповідає. Зі мною погодяться всі, хто прочитав текст проекту нового Основного Закону, особливо його перший розділ. Права і свободи людини зафіксовані у проекті, приведені у відповідність з високими міжнародно-правовими стандартами. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Проект Конституції зберігає основні соціально-економічні права людини: право на безплатну загальну і вищу освіту, охорону здоров'я і соціальний захист. Право на працю гарантується державним механізмом вибору професії та роду трудової діяльності, професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки громадян.

Принцип соціальної справедливості проходить крізь цілий ряд статей, зокрема, статтю про право на житло. Згадаймо, як у недалекому минулому всі мешканці колишнього СРСР мали право на житло, а комфортабельні квартири отримувала компартійна номенклатура. Звичайні громадяни, якщо не вдавалося, як кажуть, пробитися в люди, стояли в черзі по 10-15 років. Проект нової Конституції закріплює за кожним право на житло. Водночас безоплатно або за доступну плату надаватиметься житло державою громадянам, які потребують соціального захисту. При цьому, на думку Руху, ця категорія не повинна обмежуватися лише інвалідами чи багатодітними. Соціально вразливими верствами є, наприклад, військовослужбовці, які повністю залежать від держави і не можуть займатися підприємствами, щоб назбирати грошей собі на квартиру.

Звичайно, між конституційною декларацією права і реальними можливостями суспільства і держави існує певна дистанція. Так було й раніше і не тільки у нас. Але саме від нас з вами, шановні читачі "Кіровоградки", від нашої ділової ініціативи, конструктивної позиції, вміння знайти себе в ринковій економіці, а не покладатися лише на доброго державного дядю, буде залежати скорочення цієї дистанції і майбутнє благополуччя.

Проект Конституції України містить чимало нових для нас, колишніх "радянських" людей, прав і свобод: свобода думки і слова, вільного виявлення поглядів і переконань, пересування і вільного вибору місця проживання. Проект виходить із принципів політичного плюралізму і стверджує багатопартійність політичної системи.

Новим для наших людей є гарантування права приватної власності. Начебто нікого вже й непотрібно переконувати в тому, що приватна власність, конкуренція, ринкові відносини є загальнолюдським надбанням, що добробут окремої людини і суспільства в цілому залежить від використання потенціалу приватної власності. Однак доводиться чути, мовляв, закріплення даного положення зробиць Конституцію антинародною. Дехто з лівих вважає, що цим буде узаконена належність майна окремим особам, які дістали його незаконно під час розвалу соціалістичної і становлення ринкової економіки. Аргумент слабкий, так як визнання приватної власності в Конституції ні в якому разі не завадить правоохоронним органам притягти до кримінальної відповідальності тих, хто незаконно нажився на народних злиднях. Підтвердженням цього є гучні судові процеси проти корумпованих урядовців у правових державах або там, де країна переходить від диктатури до демократії.

Як вчений-економіст, директор Центру, який працює на розвиток ринкової інфраструктури, із упевненістю заявляю: подолати труднощі перехідного періоду, вийти з кризи, стати на шлях цивілізованого ринку, досягти поліпшення добробуту трудящих можна, лише прийнявши нову Конституцію. Вона буде законодавчим фундаментом нової економіки. Вона внесе стабільність в життя держави, буде стимулювати внутрішні й зовнішні інвестиції та інновації. Словом, шлях до кращого майбутнього пролягас через прийняття нової Конституції України, яка б відповідала міжнародним стандартам. Надрукований і в "Кіровоградській правді" проект нової Конституції, попри деякі недосконалості, може і повинен бути прийнятий на всеукраїнському референдумі.